

Investeren in coöperaties / De coöperatie in het financieel landschap

Presentatie op coöperanten festival 2017

FAIRFIN

Waarom investeren in een coöperatie?

Voor wat de coöperatie doet:

- Actuele maatschappelijke problemen aanpakken.
- Eerlijke verantwoorde duurzame dienstverlening
- Sensibilisatie en vorming
- Bezoek standhouders

FAIRFIN

Waarom investeren in een coöperatie?

Om hoe ze werken :

- Open
  - Onderschrijven doelstellingen
  - Soepel in- en uittreden
- Democratisch op basis van gelijkheid
  - 1 persoon : 1 stem
  - Lage deelnamedrempel

FAIRFIN

Waarom investeren in een coöperatie?

Om hoe ze werken :

- Winst :
  - Economisch voordeel
    - Uitschakelen kosten : bv distributie, hoge financieringskost
    - Delen in de winst : dividenden
    - Kortingen
  - Maatschappelijke winst
    - Realisatie doelen = maatschappelijke winst
    - Steun maatschappelijke projecten voorzien
    - Geen winstmaximalisatie – plafonneren winst (6%)

FAIRFIN

Waarom investeren in een coöperatie?

Om hoe ze werken :

- Zelfredzaam / onafhankelijk : in eigen hand
  - Bv : keuze voor veel vennoten
- Samen (coöperatief):
  - Medewerker ipv louter geldschieter
  - Samen aan verandering werken : werknemers, buurtbewoners, gebruikers, burgers, ...
  - Samenwerking ipv concurrentie.
- Lokaal aanwezig
  - Kennismaken
  - Zelf bekijken ervaren beoordelen meewerken
  - Lastig bij buitenlands beurs genoteerd bedrijf

FAIRFIN

Waarom investeren in een coöperatie?

Om hoe ze werken :

- Zelfredzaam / onafhankelijk : in eigen hand
  - Bv : keuze voor veel vennoten
- Samen (coöperatief):
  - Medewerker ipv louter geldschieter
  - Samen aan verandering werken : werknemers, buurtbewoners, gebruikers, burgers, ...
  - Samenwerking ipv concurrentie.
- Lokaal opererend
  - Kennismaken
  - Zelf bekijken ervaren beoordelen meewerken
  - Lastig bij buitenlands beurs genoteerd bedrijf

FAIRFIN

Waarom investeren in een coöperatie?

- Omdat ze elders moeilijk geld vinden
  - Niet via bank : geen risicokapitaal
  - Niet via beurs : niet beursgenoteerd
  - Niet via investeringsfondsen
    - Zoeken winstmaximalisatie, ideologisch terughoudend
  - Zoeken zelf inhoudelijke medestanders als financier
- Je weet wat je financiert en financiert echt!!
  - Banken niet transparant
  - Investeren schadelijk : rapporten FairFin
  - Geen effectenhandel – nieuw

FAIRFIN

Waarom investeren in een coöperatie?

- Fundamenteel anders dan (duurzaam) beleggen (in duurzame fondsen)
  - Op de beurs : coöperaties niet beursgenoteerd
  - In (gescreende) multi-nationale ondernemingen
  - Coöperatief gedachtengoed afwezig
  - Toch soms in niet duurzame activiteiten (bv. mensenrechtenschendingen, olie en gas)
  - Winstmaximalisatie bottom-line
- Solidair zijn
  - Beleving bij geld storten in pensioenfonds/ op spaarrekening?
  - Anders bij investeren in coöperaties
  - Goed solidair gevoel

F A I R F I N

Waarom investeren in een coöperatie?

- Fundamenteel anders dan (duurzaam) beleggen (in duurzame fondsen)
  - Op de beurs : coöperaties niet beursgenoteerd
  - In (gescreende) multi-nationale ondernemingen
  - Coöperatief gedachtengoed afwezig
  - Toch soms in niet duurzame activiteiten (bv. mensenrechtenschendingen, olie en gas)
  - Winstmaximalisatie bottom-line
- Solidair zijn
  - Beleving bij geld storten in pensioenfonds/ op spaarrekening?
  - Anders bij investeren in coöperaties
  - Goed solidair gevoel

F A I R F I N

Waarom niet – twijfel?

- Niet voor mij, ik geloof niet in coöperatieve werkvormen, ... ‘
  - Ieder recht op eigen visie.
  - wereldwijd meer dan in bedrijven op beurs
- Te lage opbrengst
  - Geen winstmaximalisatie
  - Financiële en maatschappelijke winst
  - Wel winst, rendementen, dividenden
  - Case by case te bekijken

FAIRFIN

Waarom niet – twijfel?

- Te groot risico
  - Eén op de drie starters haalt het niet (algemene cijfers)
  - Geen overheidsgarantie
  - Risico is dus case by case te bekijken
  - Spreidt. Maximum 10%. Geld niet echt nodig.
  - Geen beursrisico
- Ik kan niet over mijn geld beschikken als ik het nodig heb
  - Minder dan spaarboek/ beurseffect
  - Jaarlijkse mogelijkheid om je geld op te vragen
  - De werking niet in het gedrang brengen
  - Case by case te bekijken / bespreken

FAIRFIN

Waarop letten – welke info gewenst?

De mensen

- Waarom en gedrevenheid/dynamiek. Match?
- Concrete plannen
- Ervaring
- Openheid

FAIRFIN

Waarop letten – welke info gewenst?

De cijfers

- Jaarrekening voorbije jaren. (Ook balanscentrale NBB)
- Actuele waarde aandeel
- Businessplan Belangrijk hier :
  - Kost plannen?
  - Hoeveel bij coöperanten/anderen?
  - Hoeveel is er al? Wat indien niet genoeg opgehaald?
  - Concreet plan en veronderstellingen? Wanneer kostendekkend?
  - Externe bevestiging realiteitsgehalte plan?
  - Beoogd dividend? Vanaf wanneer?
  - Belangrijkste concrete risico's?

Waarop letten – welke info gewenst?

De juridische engagementen : de statuten (ook op : FOD Justitie)

- Maatschappelijk doel
- Wijze van stemrecht : bv 1 persoon 1 stem
- Winstverdeling : waarvoor, maximum dividend?
- Manier om je geld terug te vragen
- Delen in meer- of minderwaarden bij terugvraging

De samenwerkingskwaliteit

- Naar wens?
- Bv. antwoorden op voorgaande vragen
- Bv. degelijke infobrochure voor potentiële coöperant?

Kennen / uitkiezen duurzame coöperaties

- Goe bezig!
- Niet alle coöperaties even duurzaam of financieel ok.
- Ledenlijst Coopkracht.
  - overlegplatform voor mens- en milieuvriendelijke coöperaties

Kennen / uitkiezen duurzame coöperaties

Aandelen met het Financité & FairFin Solidariteitslabel

- Label voor wie investeerders zoekt
- Label vereist degelijke sociaal-ecologische meerwaarde
- Vereist kwaliteitsvolle info aan coöperant (over 'waarop letten')
- Inclusief info over de 'risico's'.
- Niet : beoordeling van de financiële risico's. Meer info : site FairFin

Wie gelabeld? In Vlaanderen/Brussel :

- Hernieuwbare energie : BeauVent, Campina Energie, Ecopower
- Delen elektrische auto's : Partago
- Coöperatieve bank in oprichting : New B
- Duurzame landbouwgrond : De Landgenoten
- Geen aanvraag, geen label

Fiscaal

- Erkenning NRC :
  - minder roerende voorheffing
- Tax shelter aandelen startende bedrijven
  - 30 of 45% op max 100.000 euro aftrekbaar
- Vrijstelling intresten voor starters leningen
  - op eerste 15.000 euro
- Win win lening :
  - 2.5% op openstaand kapitaal + voor 30% overheidsgarantie
- Aandelen ontwikkelingsfondsen :
  - max 5% op 6.400 euro
- Meer info : site FairFin